

HOFOR Spildevand Herlev A/S
Ørestads Boulevard 35
2300 København S
Att.: Rikke Linding Berg

09-11-2018
Journal nr. 01.05.08P25-2-18
CVR 10073022

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til oprensning af Lindbjerg Sø ved Tvedvangen

Herlev Kommune giver hermed HOFOR Spildevand Herlev A/S (herefter benævnt HOFOR) dispensation efter naturbeskyttelseslovens¹ § 3, til at oprense regnvandsbassinet, Lindbjerg Sø, for sediment ved tørlægning. Lindbjerg Sø ligger ved Tvedvangen på matr. nr. 14 cx, Herlev.

Dispensationen gives på følgende vilkår

1. Oprensningen skal udføres som beskrevet i ansøgningen af 16. juli 2018, jf. bilag 1 og HOFORs interne vilkår for oprensningsarbejdet.
2. Oprensningen skal ske i perioden 1. oktober til 1. marts.
3. Der må ikke graves i søens fast bund.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristens udløb den 7. december 2018².

Dispensationen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden for 3 år efter den er meddelt³.

Dispensationen gælder kun i forhold til naturbeskyttelsesloven og de interesser, som denne lov varetager.

Herlev Kommune opfordrer HOFOR til at overveje, hvordan området efterlades efter endt gravearbejde, idet søen og dens omgivelser bruges rekreativt af de omkringboende naboer.

¹ Lov om naturbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 112 af 03. september 2018, § 65, stk. 2.

² Naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7

³ Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2

I søen findes i dag et andehus (udformet som en lille borg). Dette er ikke en del af søens naturindhold og reguleres derfor ikke efter naturbeskyttelseslovens regler. HOFOR kan dog vælge at aftale med naboer til søen, om andehuset skal genudsættes efter endt oprensningen.

Baggrund

Ingeniørfirma Thomas Aabling Vandmiljø har på vegne af HOFOR Spildevand Herlev A/S den 16. juli 2018 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til oprensning af sediment fra Lindbjerg Sø. Søen ligger i et grønt område i forbindelse med Tvedvangen. Matriklen ejes og vedligeholdes af HOFOR.

Søen fungerer som regnvandsbassin. Søens rensevolumen er i dag blevet 50-60 % mindre på grund af, at der gennem årene er ophobet ca. 1 meter sediment på bunden af søen. For at opretholde en effektiv fjernelse af sediment fra regnvandet og samtidigt sikre en acceptabel vandkvalitet i søen, ønsker HOFOR at oprense søens bundsediment.

Herlev Kommune har behandlet sagen på grundlag af

- Ansøgning om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 til sedimentoprensning af regnvandsbassin Lindbjerg Sø, Tvedvangen 120, af 16. juli 2018.
- Besigtigelse af Lindbjerg Sø, den 17. juli 2018, Herlev Kommune.
- Notat om Screening af biologiske forhold af Lindbjerge Sø i Herlev, af den 3. september 2018, Fiskeøkologisk Laboratorium.
- Uddybende bemærkninger til projektet, HOFOR, 9. november 2018.

Projektbeskrivelse

HOFOR anslår, at der i dag ligger 1.200 m² sediment på bunden af Lindbjerg Sø. HOFOR har ansøgt om at rense sedimentet op med en metode, hvor vandet i søen midlertidigt pumpes væk og sedimentet derefter graves op.

HOFOR har analyseret indholdet af tungmetaller, PAH'er og oliekomponenter i søens bundsediment, som er den type forurening, som ofte ses i regnvand fra veje. Resultaterne viste, at sedimentet er forurenet med olie og tungmetaller i klasse 3 og 4, svarende til forurenet jord i henhold til Sjællandsvejledningen⁴. Sedimentet vil blive analyseret yderligere for hver bortkørt 30 tons, som ved normal jordflytning, og bortskaffelse til kontrolleret afvanding / deponi.

HOFOR vil udføre oprensningen i vinterhalvåret, hvor eventuelle padder overvintrer på land.

Efter endt oprensning vil søen fyldes med naturlig tilførsel af vand ved regnvejr.

⁴ Vejledning i håndtering af forurenet jord på Sjælland (2001) med gældende revisioner, udgivet af amterne på Sjælland og Lolland-Falster samt Frederiksberg og Københavns Kommune – juli 2001.

HOFOR har tidligere med succes foretaget oprensning af søer med samme metode, som ønskes anvendt her. Metoden, ”tøroprensning”, sikrer at der ikke opblandes sediment i vandet, hvorved spildet til nedstrøms recipienter dermed bliver mindre. Dertil sikres, at alt sedimentet fjernes, idet søens bund er synlig, hvorved det kan undgås at beskadige den faste bund.

Lokalitetsbeskrivelse

Lindbjerg Sø har et areal på ca. 1.500 m² og med et naturligt dyre- og planteliv. Søen ligger ved Tvedvangen på matr. nr. 14cx, Herlev.

Lindbjerg Sø indgår i Herlev Kommunes spildevandsplan 2010-2019 som en del af HOFOR's regnvandssystem og fungerer som forsinkelsesbassin for tag- og overfladevand. Under regn modtager søen regnvand fra de omkringliggende tage og veje og forsinker regnvandet, indtil der igen er kapacitet i regnvandskloakken nedstrøms søen.

FIGUR 1 Lindbjerg Sø, flyfoto maj 2017.

Lindbjerg Sø er afgrænset af græsbeklædte skrænter med et parklignende præg og ligger omgivet af boligområder. Søen bruges rekreativt og er en populært fiskesø.

Herlev Kommune fik undersøgt naturforholdene i Lindbjerg Sø i juli 2018. Resultaterne viste, at søens vand var uklart, bunden dyndet og med en maksimal

vanddybde på ca. 1 meter. Søen er til fast bund ca. 2 meter dyb. Den har et åbent vandspejl og ingen undervandsvegetation, men flydeplanter bestående af to bestande af nøkkeroser.

FIGUR 2 Bestand af Nøkkeroser i Lindbjerg Sø, juli 2018. Fiskeøkologisk Laboratorium.

Smådyrsfaunaen i bredzonen er moderat artsrig, men kun med få individer og domineres af dansemyg, døgnfluer og små orme.

Der blev ikke fundet rovfisk, som f.eks. aborre og gedder, men derimod en tæt bestand af fredfisk. Karusser var den dominerende art, men der blev også fundet de naturligt forekommende arter af rudskaller, regnløje og skaller, samt en enkelt gulfisk, som sandsynligvis er sat ud i søen. Fiskene havde generelt en ringe vækst, var tynde for årstiden, og en sammenvoksning af årgangene allerede i andet leveår.

Søens bredzone består af en meget alsidig, kraftig og kompleks vegetation, som er domineret af urter og halvgræsser. Ud af de 53 registrerede plantearter var grenet pindsvineknop den mest udbredte. Spredt hele vejen rundt om søen blev fundet fine bestande af star, som håret star, toradet star og nikkende star. Dertil blev fundet glanskapslet siv, dyndpadderokke, nikkende brøndsel, vejbred skeblad og engkabbeleje, som er arter med en positiv karakter. Den invasive art, sildig gyldenris, blev registreret 5 steder i bredzonens bevoksning.

Herlev Kommune har ikke kendskab til, at der forekommer særligt beskyttede arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV ved Lindbjerg Sø.

Lindbjerg Sø ligger i et område med separat kloakeret opland og regnvand som forsinkes og renses i søen, ledes videre til den nedstrøms recipient, Sømose Å, som løber ud i Harrestrup Å. Nærmeste Natura 2000-område er *Vestamager og havet syd for*, nr. 143, som ligger ca. 13 km fra lokaliteten.

Området er udlagt til område med drikkevandsinteresser (OD) og ikke omfattet af indvindingsopland uden for OSD. Herlev Kommune har via modelberegninger estimeret at det sekundære (terrænnære) grundvand står ca. mere end 6-8 meter under terræn.

Lovgivning

På baggrund af besigtigelsen den 17. juli 2018 samt undersøgelse af søens biologiske forhold i september 2018 vurderer Herlev Kommune, at Lindbjerg Sø, inklusiv bredvegetation, er omfattet af beskyttelsen efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages tilstandsændrende indgreb i beskyttede naturområder, herunder søer større end 100 m² med et naturligt dyre- og planteliv. Herlev Kommune karakteriserer den ansøgte metode til oprensning af bundsediment som tilstandsændrende.

Herlev Kommune kan i særlige tilfælde give dispensation fra beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens §3. Der gives som udgangspunkt ikke dispensation til indgreb, som forringer den biologiske tilstand af søer.

Herlev Kommunes vurdering

Lindbjerg Sø er i dag påvirket af næringsstoffer (eutrof) med uklart vand og lav vanddybde. Selvom indholdet af kvælstof og fosfor ikke er målt, underbygges søens ringe naturtilstand af den tætte bestand af hårdføre fiskearter, som er tilpasset svære leveforhold samt fravær af rovfisk.

Fiskene vækstmønster og for årstiden ringe vækst, skyldes sandsynligvis en hård konkurrence om føden, hvilket også afspejles i den sparsomme forekomst af smådyrsfauna i bredzonen samt knap på snegle, vandtæger og vandkalve, der er bytte for karpefisk. Fravær af undervandsplanter skyldes sandsynligvis det uklare

vand og tykke lag dyndet sediment samt den tætte bestand af karusser, som spiser vandplanter. Fraværet af rovfisk kan skyldes, at de har vanskelige forhold i den lille sø med uklart vand, uden undervandsvegetation.

FIGUR 3 Lindbjerg Sø, juli 2018. Fiskeøkologisk Laboratorium.

Søens fire fiskearter er alle almindelige danske ferskvandsfisk. Erfaringer fra oprensning efter samme metode i den opstrøms liggende sø, Lidsø, viser at der allerede første år efter oprensningen indfandt sig rudskaller og en enkelt gedde.

Herlev Kommune vurderer, at fjernelse af den eksisterende fiskebestand, som fastholder søen i en dårlig naturtilstand med uklart vand, samt oprensning af bundsediment i søen vil være med til at forbedre søens naturtilstand. Dertil er søens eksisterende fiskebestand i dårlig forfatning, grundet mangel på tilstrækkelig føde. Derfor har Herlev Kommune ikke sat vilkår om, at bevare og genudsætte hele eller dele af søens eksisterende fiskebestand.

I søen findes to områder med flydebladsplanten, *nøkkerose*, som er en haveform af den naturligt hjemmehørende, *hvid åkande*. Planterne udgør ikke noget negativt indslag for søens øvrige dyre- og planteliv. Derfor har Herlev Kommune ikke sat vilkår om hverken opgravning eller bevarelse af *nøkkeroserne*, men lader det være op til HOFOR om eventuelt i dialog med de to grundejerforeninger at finde en

løsning på disse planter. Dette skal ses i lyset af nødvendigheden af at fjerne søens bundsediment og samtidig af den rekreative værdi og brug af søen.

Ved undersøgelser i 2008 og 2009 blev der observeret grøn frø langs brinkerne af Lindbjerg Sø. Frøerne er dog ikke genfundet ved undersøgelsen i 2018. Grøn frø er fredet og må derfor ikke samles ind eller slås ihjel. Grøn frø foretrækker, at vandet i søer, hvor de yngler, er rent og med mange vandplanter. Deres vinterdvale varer fra omkring oktober til april.

Idet der er muligheden for, at der stadig lever grøn frø ved Lindbjerg Sø, har Herlev Kommune, sat vilkår om, at oprensningen af søens bundslam skal foregå i perioden 1. oktober til 1. marts. Vilkåret ligger i tråd med HOFORs interne vilkår for oprensning af søer.

I 2008 blev bundsedimentet i Lindbjerg Sø målt til 30 cm. Det er således vokset med 70 cm på ca. 10 år. Ved metoden med ”tøroprensning”, er det lettere at se bunden af søen og derved nemmere kun at afgrave de ophobede sediment. Søen ligger i område med drikkevandsinteresser. Afgravning af søens faste bund vil kunne øge risikoen for at forurening kan sive ned til grundvandet, som ligger 6-8 meter under terrænet. For at beskytte grundvandet samt for at sikre opretholdelse af vand i søen har Herlev Kommune sat vilkår om, at HOFOR ikke må grave i søens faste bund. Vilkåret ligger i tråd med HOFORs interne vilkår for oprensning af søer.

Den alsidige og sammensatte vegetation omkring søen er fin med mange forskellige arter. Herlev Kommune har ikke sat vilkår om at passe på brinkvegetationen, idet HOFOR har oplyst, at der ikke skal opgraves i brinkerne. Dertil har HOFOR oplyst, at de, for at fremme den botanisk interessante bredvegetation, kan fjerne *sildig gyldenris* i forbindelse med almindelig drift og vedligehold.

Samlet vurdering

Lindbjerg Sø er på nuværende tidspunkt en næringsrig sø med ringe økologisk tilstand. Selve søen, har et dyre- og planteliv, som er tilpasset et næringspåvirket vandmiljø og er på nuværende tidspunkt uden faunamæssig og botanisk interesse.

Det er Herlev Kommunes vurdering, at en oprensning af bundsediment vil have en væsentlig positiv indvirkning på søens naturtilstand, idet fjernelse af det forurenede og næringsrige bundslam bevirker, at vandet bliver renere og mere klart og ilt- og bundforhold for vandplanter og fisk forbedres.

Opstrøms Lindbjerg Sø ligger Lidsø, som også fungerer som regnvandsbassin. De to søer er hydraulisk forbundne via regnvandskloakkerne. Lidsø gennemgik i år 2016 en oprensning af bundslam med samme metode, som ønskes udført i Lindbjerg Sø. En undersøgelse af søens dyre- og planteliv 2 år efter oprensningen af bundsediment viste, at søen havde fået en bedre økologisk tilstand. Bl.a. sås en

begyndende opvækst af undervandsplanter af hårfliget vandranunkel, en rig bredzonefauna af bl.a. snegle og indvandring af en god fiskebestand af rudskaller samt en rovfisk (gedde).

Samlet vurderer Herlev Kommune, at der kan gives dispensation til de ansøgte tiltag, idet den forbedrede vandkvalitet fremover vil have en positiv indvirkning på naturtilstanden i Lindbjerg Sø.

Klagevejledning

Denne dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er de eller den som afgørelsen er rettet til, berørte parter samt enhver, der måtte antages at have individuel, væsentlig interesse i sagen udfald. Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelse af afgørelsen, det vil sige senest den 7. december 2018.

Klagen skal indgives til Miljø- og Fødevareklagenævnet via klagenævnets klageportal. Link til klageportalen findes på klagenævnets hjemmeside, <http://nmkn.dk/>

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for behandling af sagen. Gebyrets størrelse er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser som udgangspunkt klager, der ikke indgives via klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herlev Kommune, Center for Teknik- og Miljø, Herlev Bygade 90, 2730 Herlev eller tm@herlev.dk Herlev Kommune sender din anmodning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør om din anmodning kan imødekommes. Yderligere oplysninger fremgår af Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Denne dispensation kan prøves ved domstolene. Dette skal ske senest 6 måneder efter dispensationen er meddelt, eller hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Du er velkommen til at kontakte mig på tlf. 4452 6430 eller sende en mail til Bolette.Halfdan-Nielsen@herlev.dk.

Venlig hilsen

Bolette Halfdan-Nielsen
Center for Teknik og Miljø

Kopi er sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening: dnherlev-sager@dn.dk
- Danmarks Ornitologiske Forening, dof@dof.dk, herlev@dof.dk
- Friluftsrådet, gb@brusch.dk
- Grundejerforening Lindbjerggård Vejlaug
- Grundejerforening Herlev Højgård

BILAG

1 – ansøgning om dispensation fra NBL §3 til sedimentoprensning af regnvandsbassin Lindbjerg Sø, Tvedvangen 120., den 16. juli 2018.